

Salongen 10 år

INTERVJU: «I en tid der universitetene fokuserer på internasjonal publisering og telling av poenger, er Salongen et lite fyrtårn: Her får filosofi og idéhistorie leve på sine egne premisser og møte et mer mangfoldig publikum enn fagtidsskrifter flest.» I anledning Salongens 10-årsjubileum har vi intervjuet Haakon Bekeng-Flemmen, en av initiativtakerne som startet opp Salongen i 2009.

Av Vilde A. Pettersen, redaktør.

I dag er Salongen et nettidsskrift som publiserer et vidt spekter av tekster med filosofiske og idéhistoriske perspektiver. Tekstene er skrevet av fremragende forskere så vel som av mer uerfarne skribenter. Salongen er Norges eneste nettidsskrift for både filosofi og idéhistorie som også knytter seg opp mot bredere kultur- og samfunnsspørsmål. Vi vil derfor hevde at Salongen har blitt en viktig arena for formidling av filosofiske ideer, faglitteratur og universitetspolitisk debatt som ellers ikke ville fått plass i den norske offentligheten. Men hva var Salongen i 2009 da Bekeng-Flemmen var med på å starte opp nettstedet?

I anledning Salongens 10-årsjubileum intervjuer vi Haakon Bekeng-Flemmen, som var med på å starte opp Salongen i 2009 og som var redaktør fra høsten 2009 til sommeren 2012. Bekeng-Flemmen er stipendiat i idéhistorie ved Universitetet i Oslo og redaksjonsmedlem i fagpublikasjonen Arr – idéhistorisk tidsskrift. Han har tidligere vært journalist og redaktør i pressen, blant annet journalist i Ny Tid og kulturelledet i Klassekampen i perioden 2013 til 2016.

Salongens tilblivelseshistorie

Hva var ideen bak Salongen og hvilken ambisjon hadde du for nettstedet?

– Det opprinnelige målet med Salongen var å skape en offentlighet for norsk fagprosa. Norske humanister gir ut haugevis av interessante bøker. Men vi som sto bak Salongen, mente at altfor mange av dem ble forbigått i stillhet. Ofte gikk faglitteratur under radaren i avis- og radioredaksjonene. Vi hadde en tanke om at norske forskere og faglitterære forfattere har, og bør ha, noe viktig å fortelle utover de snevreste kretsene av akademikere i eget fag.

Bekeng-Flemmen understreker videre:

– Når jeg sier vi og ikke jeg, er det fordi flere personer var avgjørende for at Salongen ble til. Selve ideen til nettstedet ble unnfanget blant enkelte av oss i miljøet rundt idéhistoriefaget og Akademika-konsernet. Viktig her var idéhistorikeren Truls Petersen, den gang forlagsredaktør i Unipub. Ideen ble tatt godt imot og utviklet videre sammen med markedssjefen i Akademika, Vemund Barstad

Bermingrud. I tillegg til rent kommersielle planer hadde han, unikt nok, også ambisjoner for Akademikas rolle i norsk litteratur og offentlighet. Slik gikk det til at Salongen ble finansiert av Akademika. I neste omgang fikk vi samlet en flott redaksjon med idéhistorikere og filosofer som sto sammen om å sjøsette prosjektet.

– Det hører til historien at Salongen var tenkt som det første skrittet i en mer omfattende satsing, der det skulle komme flere salonger for andre fag. Og der hver salong skulle tilby betydelige mengder egenprodusert innhold. Når disse salongene var på plass, skulle de etter planen bindes sammen til et stort nettsted for diskusjon om fag og faglitteratur. Vi var faktisk på nippet til å lansere to nye salonger, for henholdsvis arkitektur og historie. Flere redaktører var på plass, og vi var kommet langt med designen av selve nettstedene også da Akademika skiftet eiere og strategi. Et slikt prosjekt, som i første omgang var en utgiftspost, var dessverre ikke lenger noe Akademika ville satse på.

I dag er Salongen medlem av Tidsskriftforeningen, en ideell interesseorganisasjon for norske tidsskrifter, og søker finansiell støtte gjennom Kulturrådet.

– Det ble altså bare én salong, for filosofi og idéhistorie. Men Salongen er ikke helt alene i verden. De som startet opp sosilogen.no, hadde en plan om at nettstedet skulle bli for norsk sosiologi det Salongen var for filosofi og idéhistorie. Så Salongen har et søsternettssted!

Hva slags nettsted var Salongen de første årene og hvordan utviklet Salongen seg?

– **Til å begynne med var vel Salongen en miks av omtaler, etterhvert også anmeldelser, av idéhistorisk og filosofisk litteratur pluss nyheter fra fagene. Og så var det et forum for diskusjoner, både på nettet og på arrangementer. Navnet på nettstedet var jo et hint om at vi ønsket å skape en åpen og kultivert offentlighet for idéhistorie og filosofi. Vi ønsket oss debatter om fag, men også om samfunn, kultur, politikk og livet – informert av filosofi og idéhistorie.**

– En periode var vi opptatt av forholdet mellom filosofi og idéhistorie. Det avfødte noen fine tekster og arrangementer. Og så begynte vi å formidle nyhetssaker om fagene. Sikkert på grunn av min yrkesskade som tidligere journalist.

– **En viktig diskusjon som vi tok opp, gjaldt kvinnene i filosofien. Både det som gjaldt kvinners representasjon ved instituttene – og kvinners plass i den filosofiske og idéhistoriske kanon.**

– En morsom del av Salongen fra vinteren 2010 var Lars Nilsens innlegg. Han var programleder i Studio Sokrates på P2, sammen med Knut Borge, og publiserte tekster med tilknytning til programmene på Salongen. En del av dem utløste en hel del diskusjon.

– Vi var den gangen basert på Origo, et nokså ambisiøst forsøk på å skape et norsk nettsamfunn spesielt for organisasjonsliv og lokalmiljøer. Det bidro til at vi fikk mange hundre medlemmer. Og det oppstod noen heftige diskusjoner på Salongen den gangen, kanskje som resultat av friksjonen mellom fagfilosofer og fagidéhistorikere på den ene siden – og filosofi – og idéhistorieinteresserte lekfolk på den andre. Dette er egentlig ganske interessant og kanskje egnet til å kaste et visst kritisk lys over hvilken vei humanistiske fag har tatt. Gnisningene hadde sitt opphav i at folk som bare var glad i filosofi og idéhistorie, forventet at fagfolkene på Salongen skulle si, og være med og diskutere, ting som har betydning for menneskers liv. At dette var fag som forvaltet noe i retning visdom. Jeg tror de følte at fagene heller trakk i retning kjølig forskning og litt livsfjern begrepsbruk. Fagfolkene på sin side opplevde det vanskelig å holde diskusjonen presis og ryddig; i tillegg til at de hadde problemer med å henge med når entusiastene hamret inn flere innlegg daglig.

Salongen i dag

Hadde du forestilt deg at Salongen skulle kunne feire 10-årsjubileum?

– Det er fantastisk at Salongen har holdt på i ti år – og at det er skapt så mange gode tekster, fine serier og interessante arrangementer. Den opprinnelige planen vår var definitivt at dette skulle bli noe solid og langvarig. Men da vi på et tidspunkt sto uten økonomisk støtte, var ikke Salongens fremtid like sikker. Så her er det gjort en kjempejobb av redaksjoner, redaktører og fagmiljøer i mange år.

Er det noen erfaringer eller ferdigheter fra ditt arbeid med Salongen som du har tatt med deg videre?

– Å bli kjent med filosofer og idéhistorikere rundt i landet var givende. Og jeg tror vi lærte mye om hvordan tekster bør formuleres for å vekke refleksjon og diskusjon. Lange og nitide argumenter, som er striglet og gjort vanntette og uangripelige, er for eksempel ikke særlig gode utgangspunkt hvis målet er å tenke og diskutere sammen. Vi lærte nok også en del om hvordan man må formulere seg for å nå utover de snevreste fagkretsene.

Hvordan vil du beskrive Salongen i dag?

– Salongen er på vellykket vis blitt et tidsskrift med interessante og grundige tekster. Og det er et sted der viktige kjepphester kan realiseres: Slik som serien med oversettelser av kvinnelige tenkere. Det er også et tidsskrift som dyrker det norske fagspråket, og det gjør Salongen enda viktigere for fagene våre fremover. Jeg er også glad for de foredragene og debattene Salongen har stelt i stand.

Hva er eller har Salongens viktigste bidrag til filosofi og idéhistorie i Norge og Skandinavia vært?

– I en tid der universitetene fokuserer på internasjonal publisering og telling av poenger, er Salongen et lite fyrtårn: Her får filosofi og idéhistorie leve på sine egne premisser og møte et mer mangfoldig publikum enn fagtidsskrifter flest. Salongens største enkeltbragd så langt er nok oversettelsene av glemte kvinnelige tenkere, noe jeg liker å se på som en fortsettelse av artiklene og debattene vi hadde om kanon og kjønn for noen år siden. Ja, og kanskje har Salongen også en spesiell misjon – i å dyrke samtalen og samholdet mellom våre to fag filosofi og idéhistorie. Ingen andre tidsskrifter i Norge er i posisjon til å ta denne rollen.

Salongen i fremtiden

Har utviklingen av Salongen svart til dine ambisjoner for Salongen?

– Dagens redaksjon har bygget videre på det vi startet, men – heldigvis – gått nye veier. Det har resultert i et utmerket nettidsskrift, som jeg og mange andre bare gleder oss til å se fortsettelsen av!

Hva bør Salongen gjøre for å bli et bedre nettidsskrift, og hvilke ambisjoner har du for Salongen de neste 10 årene?

– Jeg har tro på at redaksjonen selv klekker ut gode planer og strategier for Salongen fremover. Som nevnt tror jeg Salongen er i en god posisjon både til å være et bindeledd mellom filosofi og idéhistorie – og en arena som forener humanistisk forskning og en bredere offentlighet.

– Å tilby et omsorgsfullt utformet og redigert tidsskrift for filosofi og idéhistorie kan dessuten bli ekstra viktig fremover. Paradoksalt nok fordi veldig mye forskning nå skal være åpent tilgjengelig: Mengden av tilgjengelige fagartikler og informasjon kommer til øke voldsomt, og jeg tror graden av redigert og relevant presentasjon vil bli forholdsvis mindre. Den rådende tankegangen omkring *open access* legger opp til at den enkelte tekst løsrives fra den redaksjonelle helheten og redaksjonene. Her trengs det en motvekt.